

Új fajták — új módszerek

Jól vizsgázott a paprikatermelési rendszer
Növekvő terület

A szegedi központi fűszerpaprika-termelő társulásban részt vevő gazdaságok vezetőinek közelmúltban tartott tanácskozásán összegezték a termelési rendszer elmúlt évi eredményeit, sorba vették a gondokat, és megfogalmazták az idei év terveit. Egy év alatt 590 hektárral nőtt a fűszerpaprika vetésterülete, 600 hektáron nem palántáztak, magról vetették a paprikát. A termelési rendszer összesen 150 ezer 170 mázsa termést takarított be 1976-ban, a közös gazdaságok átlagtermése — 79 mázsa hektáronként — lényegesen meghaladta a háztáji területek termésátlagait. Néhány kiemelkedő adat azonban jelzi, hogy a jól gazdálkodók tovább növelhetik a termést. Nagyján 150,3 mázsát takarítottak be hektáronként, az Új Élet Tsz fajtakísérleteiben 168 mázsa, a forráskúti homokon 165 mázsa is termelt, Dorozsmán 50 hektár átlagában 103 mázsát szedtek. A számokhoz mindenütt kiegészítést kell fűzünk: a tavalyi esztendő aszálya, később a mélyebb területeken a víz, ősszel pedig a fagy jelentős károkat okozott.

Lényeges változás a termelésben, hogy nagyobb területeken öntöztek tavaly, mint a megelőző esztendőben. Először próbálták ki az úgynevezett RAIN-ROLL öntözőberendezést, nagyüzemi táblákon jól vizsgázott ez a szerkezet. A hagyományos berendezések teljesítményének háromszorosát a kiszolgálóeszközök egyharmadával érték el. Változatlanul gond és gátolja a további előrelépést, hogy a paprikatermő földek közelében kevés az öntözővíz. A Maty. Fehértói csatorna és a gyálareti Holt-Tisza rekonstrukciójával 4 ezer hektár fűszerpaprika juthatna öntözéssel vízhez.

A termelési rendszer most kutatja lehetőségeit, a tanácskozás néhány megállapítása tehát külön figyelmet érdemel. A tisztai öntéstalajon a vegyszeres gyomirtáshoz megfelelő vegyszer még nem áll rendelkezésre; a rovarirtóanyagok és gombák ellen baktériumos fertőzés ellen

ajánlott szerek azonban nem adtak kellő védeltséget. Több fajtaival végzett kísérletek eredményeként azt a következtetést szűrték le, hogy nagyüzemi módszerekkel, magról vetve a Szegedi—20, a Szegedi—19 és a Szegedi—40-es fajta adja a legjobb eredményt. Az első kettő mellett szól az a tény is, hogy ezek bírják legjobban a gépi betakarítás utáni tárolást és utóérlelést. A termés megóvása érdekében mindenképpen az lenne jó, ha a gazdaságok szárításra is berendezkednének, bár az üzemeltetés költségeire az átvételi árak nincsenek figyelemmel.

Hét gazdasággal indult a szegedi termelési rendszer, most 16 mezőgazdasági nagyüzem és a paprikafeldolgozó vállalat tartozik hozzá. Idei terveikben 2 ezer 600 hektár fűszerpaprika szerepel.

Fémzár nélkül árusítani tilos

Tudnivalók a vetőmagokról

Itt a vetőmagvak vásárlásának ideje — érdemes megismerkedni néhány fontos szabállyal.

A növényfaj és a fajta fogalom általában ismert. A szaporulati fok a nemesített növényfajta belső értékére utal.

A növénynemesítő úgynevezett szuperelit vetőmagot ad tovább.

ennek természetét elit vetőmagoknak nevezzük. Az elit vetőmagoknak a következő évi szaporulata az I. fokú, ennek ismételt elvetéséből a magtermés a II. fokú szaporulat.

A szabványok szerint minősített vetőmag lehet kiváló, I. osztályú, 2. osztályú. A szabványelírások szerint, ha a vetőmag egy vagy több értékmérő tulajdonsága kifogásolható, Szabványminőségnek még nem felelő minősítést kap. Ilyen vetőmagot forgalomba hozni általában tilos.

A minta vizsgálata alapján megállapítják a fémzárított vetőmagtétel tisztaságát, idegenmag-tartalmát, csírázóké-

Veres Péter-emlék-ünnepség

Szülőfalujában — Balmazújvárosban — szombaton megemlékeztek Veres Péter születésének 80. évfordulójáról. A résztvevők koszorút helyeztek el a Veres Péter emlékházon, s leleplezték az író emléktábláját a nevével viselő művelődési ház előcsarnokában.

A fő ünnepség a község főterén, Veres Péter szobránál zajlott le. Este a művelődési házban rendezett emlékesteken kortársak, írók, tudományos munkatársak, barátok idézték Veres Péter életét, munkásságát, a Balmazújvárosban töltött éveit.

Cukorgyártás

Szombaton befejezte a múlt évi répa feldolgozását a Sárvári Cukorgyár. A 105 napos folyamatos üzemelés alatt a gyár 90 éves történetében átlagfeldolgozási rekord született; 24 óránként átlagosan 263 vagon repát dolgozott fel.

Szerelmi bájital

Operabemutató a szegedi színházban

A szerző termékenysége (csak operából több mint hetvenet írt) köztudomású. Az talán kevésbé, hogy énekesként indult, s egészen fiatalon, már 17 évesen vígoperákban lépett a világot jelentő deszkákra. Basszus szerepekben. Ami később kamatozhatott oly parádés figurákban, mint éppen a Dulcamara vagy Don Pasquale. A szegedi Opera nemrégiben újította föl a Pasquale (török vendéggel, Művide Özgüccel), s hozzá péntek este bemutatta a Szerelmi bájitalt. Operavadunk tehát Domizettié.

Bűbájos darab a Szerelmi bájital. A buffa színparkozó zenei ötleteivel, színpadi fordulataival; pazar bőséggel, bebiztosító dallamokkal, a fergeteges kórusok, pregnáns ritmusvilága délszaki temperamentumot, a nápolyi iskola varázsát árasztják. Tündéri a sztorija is, nagy hókuszpókusszal érkezik a faluba Dulcamara, a csodadoktor, s a reménytelenül szerelmes, naiv parasztlánú pár ügyeskedésével Adina kezét. (A csaláfligettség csupán annyi, hogy a „doktor” bájjalát, a tüzes bordóit — vagy amint Gregor sügje, a muskotályost — hatásában megsegíti az a cseppet sem elhanyagolható körülmény, hogy falusi Trisztánunk időközben gazdag örökséghez jut, partiképesse válik.) Persze, hogy nem lehet komolyan venni. A rendező Horváth Zoltán sem veszi, olyanira nem, hogy megrendezze a Szerelmi bájjal karikatúráját. Lassan megszokottá válik, ha ilyesfajta librettók színpadon kelnek életre — most sincs másképp, Sándor Lajos diszkrét a jelzéseknek még elfogadható izléshatáráig kóspasztják a játéket, egyszerűsége szabadítják föl a roszakatg kellekek ódivatú zsúfoltságától.

Hanem Horváth Zoltán, aki korábbi buffa-rendező-

Hernádi Oszkár felvétele

Dulcamara (Gregor József) és Nemorino (Rétli Csaba) párjelenete

seiben sem idegenkedett a kellő — és zeneileg feltételezhető, sőt azon túl a nélkül indokolt — pillanatokban visszatérni a vígopera természetes közegébe. Más különben a híres b-moll romána (Una furba lagrima) elképzelhetetlen. Es persze Adina még Gianetta egyértelműen „komolyra” hangszerelt, oltosan, hiszen egyébként felbillene a színpadi egyensúly. (Hogy Domizetti kikísérletezett az úgynevezett félkomoly operával, a semiseriával, nem utolsósorban tetten érhető a Szerelmi bájjalban is.)

Megbízhatóak a zenei teljesítmények. Rétli Csaba igazi szerepkörében valósággal újjászületik, Nemorinója hajlékony, mint a bel canto, puha ívelésű, plasztikus. Most is önmaga Gregor József, bővérű buffa, akinek a terített asztal fölé is selymes pázsitot hint meleg basszus. Berdál Valéria karakterben kifogástalan Adinája a premieren némileg fardatábnak tűnt a megszokottánál, Vághelyi Gábor a gépember-örmeister zubbonyából is rokonszenvesen dalolja ki Domizetti, és Vámosy Éva Gianettájával szemben sincsenek fenntartásaink.

Pál Tamás zenei vezetésének feldíftó érdeme, hogy egészséges hangzásarányokat tápasztal a közönség az orchesterben játszó szegedi szimfonikusok és a színpadi énekesek között. Időnként ellassuló tempóival ugyan lehetne vitatkozni, bár elképzelhetően a tablóképek zenei megbízhatóságát akarja garantálni.

Nikolényi István

Ravasz

A cetli jobb felső sarkában hieroglif jel: VRG—6/A. Előpréngök, hogy minő funkcióval bírhat. Aztán földadom. Ott van, és kész. Minek töprengeni rajta. A feliratot olvasom inkább.

„Kedves vevő!” — eddig nagyon szép, elégedett is vagyok. Vásároltam egy csizmát, és ezt kedves gesztusnak minősítik. Így is van rendjén. A szöveg persze folytatódik; megtudom, hogy: „Az Ön által vásárolt csizma marhabox felsőrészszel és műbőr szarral készült, varrott-ragasztott eljárással.” Ez is rendben. A lábbeli szemrevételezésekor magam is így tapasztaltam. Olvasok tovább: „Tartós, kopásálló gumitalpa, műszőrme bélelése alkalmazható teszi mindennapos utcai viselésre, hideg időben.” Téli van, tehát még ez is stimula. A textus persze folytatódik, imígyen: „Azonban az összeszerelés jelleménél fogva esős, havas időben viselését nem javasoljuk.” Kétféle tollára méltó kifejezés, de mit is jelenthet az a kitétel, hogy az összeszerelés jelleme? Mert abban már biztos, sőt, rendíthetetlen vagyok, hogy itt van a baj, az összeszerelés jelleménél. Kár, hogy nem tudom, mi az Sebaj. A kis zöld cetlin van még más is. Új gondolat következik, ezt a cédulán külön bekezdés adja tudtul; azt hiszem, ez tartalmazza az eszmei mondanivalót, a következő mondatba sűrítve: „Gondos

ápolás mellett élettartama — gondolom a csizmának! — növelhető” Aztán még egy önálló bekezdés; benne az ige: „Tisztítása puha kefével és textiltisztítószerrel (így írja: textiltisztító) történik.

Ennyi bölcsesség után már gyanakosom kicsit a kis zöld cédulára: — hát ha ez a bizonyos textília óvja meg a csizmát az átázástól, de röpké tünődés után úgy döntök, hogy ez egyszerűen sajtóhiba.

Elolvom az utolsó paszszust is; így szól: „A felsőrész vízállósága növelhető, ha a box részét (Úristen, vajon melyiket?) már használat előtt is szintelen, vagy a bőr színével megegyező színű cipőkremmel vékonyan bekenni, és gyengén átöröszöli.”

És itt a vége a szövegnek, megtudom még az aláírásból, hogy mindezt az Alföld Cipőgyár közli velem, egy bélyegzóból pedig azt is, hogy a cipő tartósága a jelzett minősítésnek megfelelő. Hoppá! Megvan a VRG—6/A magyarázata, bár a jeleket továbbra sem értem. Annak ellenére sem értem, hogy kioktatott ez a kis zöld cetli, ezzel a bizonyos, ravasz felirattal.

Summázat: van egy csizmamám és egy kis zöld cetli. Midőn ezt from, sőt a nap, am én fohászodom, hogy ne essen hó, és eső se essék, mert csizmamám összeszerelésének jelleme, sajnos, mindent nem teszi lehetővé.

P. F.

SZAB-pályázatok jutalmazottjai

A Szegedi Akadémiai Bizottság — a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan — ez évben is pályadíjjal részesített több olyan értékes, tudományos tanulmányt, amelyek a SZAB szakbizottságai által az 1976. év elején meghirdetett témakörökben készültek.

A Szegedi Akadémiai Bizottság döntése alapján pályadíjjal a következők részesültek: Bagány Mihály ökológus, fizikus, Sz. Csillik Éva nyelvtanár, Ivanics Mária gyákorok, Borsos Márta könyvtáros, dr. Révész Béla gyákorok, dr. Csohány László főgyógyászati ügyész, Simon Attila szociológus, dr. Makó Imre főállatorvos, dr. Dobranovics Ilona—dr. Kátóna Éva—dr. Takács Katalin orvosok és Bálint Péter szociológus, dr. Szél Éva főiskolai docens, igazgató, Vasvári Agnes II. éves biológus hallgató, Varga Ilona IV. éves biológus hallgató.

Pénzjutalomban részesült továbbá 19 középiskolás diák, akik a középiskolások számára kiírt környezetvédelemmel kapcsolatos témákat dolgoztak fel. Ságvári Endre Gimnáziumból (Szeged): Kemény Eszter, Bérczi Beáta, Nagy Judit; Radnóti Miklós Gimnáziumból (Szeged): Tóth Zsuzsanna, Csanádi József, Kovács Júlia, Pedonyi Erika, Szörady István, Viski Tamás, Bozó Attila, Ivanov György, Veszélyos Zsuzsanna, Bán Tamás; Batsányi János Gimnáziumból (Csongrád): Koza Mária, Góg Erzsébet, Pichler Krisztina, Baráth Márta, Ferentzi Csaba; Bethlen Gábor Gimnáziumból (Hódmezővásárhely): Maráczai Gabriella.

Végezetül díszoklevelet részesült három pályamunka és négy középiskolai tanuló dolgozata is.